

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.3.2023
SWD(2023) 60 final/2

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv

**om fælles regler til fremme af afhjælpning af varer og om ændring af forordning (EU)
2017/2394, direktiv (EU) 2019/771 og (EU) 2020/1828**

{COM(2023) 155 final} - {SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final}

Resumé
Konsekvensanalyse af initiativet om bæredygtigt forbrug af varer — fremme af afhjælpning og genbrug
A. Behov for handling
Hvad er problemet, og hvorfor er det et problem på EU-plan?
Initiativet lever op til Kommissionens prioritet om den grønne omstilling, navnlig den europæiske grønne pagt og dens mål om bæredygtigt forbrug. Når forbrugerprodukter bliver defekte, forsøger forbrugerne ofte ikke at afhjælpe eller genbruge dem, men skiller sig af med dem for tidligt, selv om produkterne kan afhjælpes og genbruges. Dette sker, når forbrugerne vælger omlevering i stedet for afhjælpning i henhold til den lovpligtige garanti i direktivet om salg af varer (SGD), og uden for den lovpligtige garanti, når forbrugerne ikke vælger at afhjælpe. Dette fører til en stigning i genereret affald og unødvendige CO₂-emissioner samt spild af værdifulde ressourcer. Problemet med for tidlig bortskaffelse af forbrugsvarer, der kan afhjælpes, findes i hele EU og for en lang række forbrugsvarer. Mere end to tredjedele af respondenterne i den offentlige høring (65-74 %) gik ind for at løse problemet på EU-plan.
Hvilke resultater skal der opnås?
For at fremme bæredygtigt forbrug gennem afhjælpning og genbrug af levedygtige forbrugsvarer har dette initiativ til formål at øge afhjælpning af mangelfulde forbrugsvarer og genanvendelse af varer inden for og ud over den lovpligtige garanti. Kommissionen forfølger den grønne pagts mål om bæredygtigt forbrug på en holistisk måde. På udbudssiden fremmer forslaget til forordning om miljøvenligt design for bæredygtige produkter muligheden for at afhjælpe produkter. På efterspørgselssiden giver forslaget til direktiv om styrkelse af forbrugernes indflydelse på den grønne omstilling forbrugerne mulighed for at træffe informerede købsbeslutninger. Da begge forslag ikke i sig selv fører til flere afhjælpninger i eftersalgsfasen, tilføjer dette initiativ en tredje dimension. Det fremmer afhjælpning som en beføjelse under retsgarantien og giver forbrugere og virksomheder nye værktøjer, der fremmer afhjælpning ud over den lovbestemte garanti. Alle disse tre foranstaltninger tager sigte på at opnå et mere bæredygtigt forbrug. De er udformet med henblik på at have en kumulativ virkning og dækker tilsammen et produkts samlede livscyklus. De skal derfor ses under ét.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?
Direktivet om salg af varer har allerede fuldt ud harmoniseret retsmidlerne i tilfælde af mangelfulde forbrugsvarer. Hvis disse regler skal ændres for at fremme afhjælpning og genbrug af varer inden for rammerne af den lovpligtige garanti, skal det ske på EU-plan. Desuden vil nationale foranstaltninger til fremme af afhjælpning og genbrug af forbrugsvarer uden for den lovbestemte garanti skabe eller øge fragmenteringen af det indre marked.
B. Løsninger

Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor ikke?

Mulighederne for at fremme afhjælpning og genbrug af varer **inden for rammerne af den lovpligtige garanti** er: at prioritere afhjælpning inden for systemet af beføjelser i direktivet om salg af varer, når det er billigere end omlevering, at gøre afhjælpning til den primære beføjelse, at forlænge ansvarsperioden i forbindelse med afhjælpning, at tilpasse ansvarsperioden for renoverede varer til ansvarsperioden for nye varer ved omlevering af mangelfulde varer med renoverede varer.

Mulighederne for at lette og tilskynde til afhjælpning og genbrug af varer **ud over den lovbestemte garanti** er: at levere oplysninger om afhjælpning fra producenter og fra en matchmaking-platform om afhjælpning og renoverede varer på nationalt plan eller EU-plan, at øge gennemsigtigheden og betingelserne for afhjælpning gennem frivillige tilsagn at forpligte reparatører til at udstede et afhjælpningstilbud på pris og betingelser for afhjælpning og forpligte producenterne til at afhjælpe varer, der er omfattet af krav om afhjælpningsmuligheder i henhold til EU-retten, eller alle produkter mod en pris.

Pakken med foretrukne løsningsmodeller omfatter elementer fra begge grupper med fokus på afhjælpning ud over den lovpligtige garanti, da den største andel af mangler forekommer i dette scenarie, og potentialet for at øge afhjælpning derfor er størst. Den foretrukne løsningsmodel består af følgende muligheder:

- Prioritering af afhjælpning, når det er billigere end omlevering inden for den lovbestemte garanti.
- Forpligtelse for producenterne til at oplyse, om de tilbyder afhjælpning, og om deres eventuelle forpligtelse til at afhjælpe.
- En platform på nationalt plan, der matcher forbrugere og reparatører af vigtige forbrugsvarer og promoverer renoverede varer.
- Frivillige tilsagn til en EU-standard for nem afhjælpning.
- En forpligtelse for dem, der tilbyder afhjælpning, til at udstede pristilbud og betingelser for afhjælpning i standardiseret form.
- Forpligtelse for producenter af varer, der er underlagt EU-retlige afhjælpningskrav, til at afhjælpe mod betaling uden for den lovbestemte garanti.

Hvad er de forskellige interesserede parter synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?

Et klart flertal af de interessenter, der deltog i den offentlige høring, var enige i de konstaterede problemer.

En mulighed for at prioritere afhjælpning, når det er billigere end omlevering, blev anset for at være effektiv af et lille flertal af alle interessenter, herunder et flertal af de adspurgte EU-borgere, interessenter fra erhvervslivet og offentlige myndigheder. Størstedelen af forbruger- og miljøorganisationerne fandt foranstaltningen ineffektiv. Flere medlemsstater støttede denne mulighed.

Halvdelen af alle de adspurgte interessenter støttede effektiviteten af frivillige tilsagn, der fremmer afhjælpning. Især interessenter fra erhvervslivet fandt denne foranstaltning effektiv, mens størstedelen af de adspurgte miljøorganisationer og halvdelen af forbrugerorganisationerne fandt foranstaltningen ineffektiv.

Med hensyn til producentens forpligtelse til at afhjælpe mod betaling mente et lille flertal af respondenterne, at dette bør gælde, hvis mangler skyldes slid, og halvdelen mente, at det bør gælde, hvis der opstår mangler, efter at den lovpligtige garanti er udløbet. Interessenter fra erhvervslivet havde en anden opfattelse: kun et mindretal mente, at mangler som følge af slid bør dækkes.

C. Den foretrukne løsnings virkninger
Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?
Miljøpåvirkningen af den foretrukne løsning skal ses i sammenhæng med miljøpåvirkningen fra forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter og direktivet om styrkelse af forbrugernes stilling i forbindelse med den grønne omstilling, da de er udformet med henblik på at have en kumulativ virkning. I løbet af 15 år vil dette initiativ spare 18,4 mio. ton CO₂, mens forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter vil spare 471 mio. ton og direktivet om styrkelse af forbrugernes stilling i forbindelse med den grønne omstilling 0,33-0,47 mio. ton. Den samlede miljøpåvirkning er derfor meget betydelig. CO₂-besparelserne i forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter er meget højere, da forordningen om miljøvenligt design for bæredygtige produkter sigter mod vidtrækkende ændringer i produktfremstillingen, men samtidig sparer dette initiativ betydeligt mere CO₂ i forhold til direktivet om styrkelse af forbrugernes stilling i forbindelse med den grønne omstilling. Initiativerne understøtter også hinanden med henblik på at skabe deres virkning. Virksomhederne vil lide tab som følge af manglende salg og reduceret produktion af nye varer. De meget betydelige besparelser for forbrugerne (176,5 mia. EUR på 15 år) overstiger omkostningerne for virksomhederne. Den foretrukne løsningsmodel ændrer forbrugernes forbrugsmønstre i retning af bæredygtighed på lang sigt, så forbrugerne bruger færre penge på grund af mindre forbrug. Virksomhedernes tab afspejler derfor en overførsel fra erhvervsindtægter til forbrugervelfærd, og forbrugerne vil sandsynligvis investere de sparede penge i den samlede økonomi, hvilket igen vil føre til vækst og investeringer.
Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?
EU-forhandlere og -producenter vil få tab i bruttoværditilvæksten som følge af et fald i salget og produktionen af nye varer, og fordi de skal overholde nye oplysningskrav og forpligtelsen til at afhjælpe. Virksomhedernes tilpasningsomkostninger er høje, men ikke uforholdsmæssige i betragtning af initiativets betydelige virkning.
Hvordan påvirker den foretrukne løsning SMV'er og konkurrenceevnen?
SMV'er vil også pådrage sig ovennævnte forretningsomkostninger. Selv om tilpasnings- og administrationsomkostninger i forhold til virksomhedernes indtægter er uforholdsmæssigt højere for SMV'er, forventes den samlede balance mellem omkostninger og fordele ved den foretrukne løsningsmodel at være lettere fordelagtig for SMV'er som helhed. Årsagen er, at SMV'er i afhjælpningssektoren vil drage fordel heraf, mens fremstillings- og detailsektoren, herunder SMV'er i denne sektor, vil blive stillet noget dårligere af initiativet.
Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?
De offentlige myndigheder forventes ikke at stå over for betydelige håndhævelsesomkostninger. Den nationale platform vil medføre visse omkostninger til IT-udvikling og vedligeholdelse af platformen samt til bevidstgørelse.
Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Producenter fra tredjelande kan opleve tab på grund af et fald i salget af nye importerede varer. Denne virkning kan dog også have en langsigtet positiv global virkning, da disse producenter kan få et incitament til at gå over til produktion af mere varige goder.

Proportionalitetsprincippet?

Pakken med foretrukne løsningsmodeller indeholder en afbalanceret tilgang, der overholder proportionalitetsprincippet. For at fremme afhjælpning i forbindelse med den lovbestemte garanti ændres de nationale love kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå målet. Denne mulighed griber ikke ind i veletablerede nationale ordninger for ansvarsperioder. For andre løsningsmodeller, der falder uden for den lovpligtige garanti, er harmoniseringen på EU-plan begrænset til kun at omfatte de muligheder, navnlig prisstillelse og forpligtelse til afhjælpning, som har en dimension vedrørende det indre marked. Hvis en løsning på nationalt plan er effektiv, dvs. reparationsplatformen, er dette det foretrukne valg. I forbindelse med "standard for nem afhjælpning" er udformningen af løsningsmodellen udformet som et frivilligt tilsagn for at undgå vidtrækkende indgreb i de nationale love om regulering af tjenester.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Initiativet vil blive evalueret 5 år efter dets ikrafttræden.